

παρέμβαση

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

σχήμα

**ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ**

Επισκεφθείτε το site των ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ στη διεύθυνση www.paremvasis.gr

*Να γράψουμε τη λέξη ΕΙΡΗΝΗ
σε όλες τις τάξεις!*

**ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΑΝΤΙΠΟΛΕΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ**

Μαθήματα ενάντια στον πόλεμο
Η στατιστική του πολέμου
Αντιπολεμικά ποιήματα και τραγούδια
Χρήσιμες διευθύνσεις στο Διαδίκτυο

Μάρτιος 2003

Σκέψεις...

Από την πρώτη ημέρα του πολέμου, σε όλα σχεδόν τα σχολεία της περιοχής μας εκφράστηκε ενεργά η αντίθεση εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων με πολλούς τρόπους. Στα πιο πολλά σχολεία εκτός από τη στάση εργασίας, έγιναν αντιπολεμικές και φιλειρηνικές δραστηριότητες με τη συμμετοχή των μαθητών. Σε πολλές περιπτώσεις τα παιδιά έφτιαξαν πανώ που αναρτήθηκαν στα κάγκελα των σχολείων τους, έκαναν ατομικές ή ομαδικές ζωγραφιές, στήθηκαν μικρές εκδηλώσεις με ομιλίες και ποιήματα. Στο Καματερό έγινε συγκέντρωση στην κεντρική πλατεία όπου συμμετείχαν τα γυμνάσια και τα λύκεια, αντιπροσωπείες των δημοτικών σχολείων, των συλλόγων γονέων και των συλλόγων διδασκόντων.

Κάθε μέρα που περνάει συνειδητοποιούμε το μέγεθος του εγκλήματος που συντελείτε από τα γεράκια της νέας τάξης της παγκόσμιας Pax Americana. Η οργή μας ξεχειλίζει, η σκέψη μας επικεντρώνεται στο πώς θα αντιδράσουμε. Θεωρούμε ανάγκη να οργανώσουμε την αντιπολεμική μας παρέμβαση σε βάθος, και όχι μόνο σε συναισθηματικό επίπεδο. Να βάλουμε την ιστορία και την πολιτική στο σχολείο. Να βάλουμε την κοινωνική διάσταση της γνώσης.

Για να μπορέσουμε να ανοίξουμε τα αντιπολεμικά ζητήματα στο σχολείο, με τους συναδέλφους, τους γονείς και τους μαθητές μας, νομίζουμε ότι θα ήταν καλό να μην μείνουμε μόνο στις αρχικές αντιδράσεις, αλλά να δώσουμε χρονικό βάθος και να γεμίσουμε με αντιπολεμικό περιεχόμενο όλα τα μαθήματα, είτε οργανώνοντας συνεχόμενα προγράμματα.

Πιστεύουμε ότι πρέπει να ανταλλάξουμε την εμπειρία μας και για αυτό το λόγο σας καλούμε να συζητήσουμε το Σάββατο 5 του Απριλίου, στην εκδήλωση που οργανώνουμε.

Έτσι, εμείς οι μετέχοντες στην ανοιχτή και αυτόνομη διαδικασία της Παρέμβασης, προσδοκώντας και παλεύοντας για ένα σχολείο ανοιχτό στην κοινωνία που θα αξιοποιεί τα ερεθίσματα των παιδιών, αρχίσαμε να συγκεντρώνουμε ιδέες και προτάσεις για το πώς μπορούμε να δουλέψουμε το θέμα ειρήνη-πόλεμος μέσα στην τάξη.

Η αγωνία και η ανησυχία της πλειοψηφίας των συναδέλφων για τον πόλεμο στο ΙΡΑΚ και για την καινούργια τάξη πραγμάτων που διαμορφώνεται διάχυτη... Όπως διάχυτη και η ανάγκη να μιλήσουμε με τους μαθητές μας για τη φρίκη και τον αποτροπιασμό αυτού του πολέμου.

Έτσι συγκεντρώσαμε και παρουσιάζουμε μία σειρά ιδέες, με στόχο όχι να δώσουμε συγκεκριμένες κατευθύνσεις, αλλά κυρίως να ανοίξουμε ένα διάλογο με τους συναδέλφους για το θέμα αυτό. Έναν διάλογο που θα θέλαμε να επεκταθεί και σε μία σειρά άλλα ζητήματα που αφορούν στην εκπαίδευση και που ξεφεύγουν από τις λογικές του Υπουργείου και των αναλυτικών προγραμμάτων.

...έτσι αρχίσαμε να διαμορφώνουμε κάποιες προτάσεις

Προκειμένου να υλοποιήσουμε ένα πρόγραμμα για την ειρήνη-πόλεμος σκεφτήκαμε πως θα ήταν σημαντικό :

- να αξιοποιήσουμε τις εμπειρίες των μαθητών μας
- να εργαστούμε τόσο σε ατομικό όσο και σε ομαδικό επίπεδο (μικρές ομάδες εργασίας)
- να ενισχύσουμε τη δράση και αλληλεπίδραση μέσα στην τάξη
- να αξιοποιήσουμε την πρωτοτυπία και τη δημιουργική φαντασία των μαθητών μας

Τα παραπάνω θα σήμαιναν ότι οι μαθητές δεν έρχονται μόνο σε επαφή με υλικό που αφορά στην ειρήνη-πόλεμος (φωτογραφίες, ποιήματα, ζωγραφικά έργα), αλλά αναζητούν και επιλέγουν δικούς τους τρόπους για να παρουσιάσουν το υλικό τους ή τις ιδέες τους· μπορούν να διαβάσουν κείμενα άλλων, αλλά να γράψουν και οι ίδιοι τα δικά τους· να εργαστούν σε

ομάδες και να αναζητήσουν τρόπους με τους οποίους μπορούν να δείξουν την αντίθεση τους στον πόλεμο· να πάρουν συνεντεύξεις το ένα από το άλλο και να τις παρουσιάσουν με όποια μορφή θέλουν μέσα στην τάξη κ.ο.

Ενδεικτικά αναφέρουμε τον τρόπο με τον οποίο εργάστηκαν κάποιοι συνάδελφοι:

- Τα παιδιά εργάστηκαν σε ομάδες και κατέγραψαν προτάσεις για το πώς θα μπορούσαν να δείξουν την αντίδραση τους στον πόλεμο. Στη συνέχεια, συγκέντρωσαν υλικό μέσα από τις ημερήσιες εφημερίδες-περιοδικά και έφτιαξαν ένα μεγάλο κολάζ που περιείχε φωτογραφίες και συνθήματα από μορφές αντίστασης άλλων ανθρώπων. Πάνω σε αυτό κατέγραψαν και δικά τους μηνύματα και το κόλλησαν σε ένα τοίχο του σχολείου.

- Ο δάσκαλος ζήτησε από τα παιδιά να βρουν έναν άνθρωπο που έχει ζήσει κάποιον πόλεμο και να ζητήσουν να τους μεταφέρει τις εμπειρίες του. Στην συνέχεια μοιράστηκαν τις εμπειρίες αυτές μέσα στην τάξη σε μικρές ομάδες (4-5 άτομα). Τέλος, η κάθε ομάδα παρουσίασε τη δουλειά που έκανε με ολόκληρη την τάξη χρησιμοποιώντας ζωγραφική ή γραπτό λόγο.

- Ο δάσκαλος αφού συζήτησε με τα παιδιά για τον πόλεμο, πήρε σύντομες συνεντεύξεις από κάθε παιδί έχοντας το ρόλο του δημοσιογράφου. Στη συνέχεια τα παιδιά έγραψαν ένα γράμμα στα παιδιά του ΙΡΑΚ. (Στις μεγάλες τάξεις τα ίδια τα παιδιά μπορούν να γίνουν δημοσιογράφοι, να φτιάξουν ένα μικρό ερωτηματολόγιο και να πάρουν συνεντεύξεις από άλλα παιδιά).

- Τα παιδιά με τη βοήθεια του δασκάλου καταγράφουν σε ένα παγκόσμιο χάρτη τα σημεία του πλανήτη στα οποία έχουν γίνει αμερικάνικες επεμβάσεις. Στη συνέχεια οι μαθητές χωρισμένοι σε μικρές ομάδες συγκεντρώνουν πληροφορίες για αυτές τις περιοχές (ιστορία, οικονομία, πολιτισμός κ.λ.π.) και κάνουν υποθέσεις για τις επεμβάσεις που έγιναν. Τέλος, ολόκληρη η τάξη προσπαθεί να προσδιορίσει ομοιότητες.

- Η δασκάλα τυπώνει την Guernica του Picasso και συζητάει με τα παιδιά για τον πίνακα. Τα παιδιά συνειδητοποιούν ότι πρόκειται για απεικόνιση ενός βομβαρδισμού. Συζητούν για τα χρώματα, για σημεία που τους κάνουν εντύπωση, λένε και καταγράφουν τα συναισθήματά τους. Ψάχνουν να βρουν και άλλους πίνακες ζωγραφικής για τον πόλεμο και την ειρήνη.

Τα παραπάνω παραδείγματα αφορούν περισσότερο μεγαλύτερες τάξεις. Η εμπειρία των δασκάλων έδειξε ότι στις μικρότερες τάξεις ο δάσκαλος χρειάζεται σε πρώτη φάση να παίξει έναν πιο ενεργό ρόλο και που δουλέψει επίσης πιο συστηματικά με βαριά συναισθήματα των παιδιών (φόβο, αγωνία) που είναι σημαντικό να εκφραστούν.

Μια ενδιαφέρουσα ιδέα είναι να οργανώσουν οι μαθητές «αντιπολεμικό τετράδιο» το οποίο θα ενημερώνεται κάθε μέρα από εμπειρίες συναισθήματα, εικόνες, ειδήσεις, ζωγραφιές, ποιήματα, σκέψεις.

Σημαντικό ρόλο μπορεί να παίξει το Διαδίκτυο για την ανεύρεση ειδήσεων, σκίτσων και φωτογραφιών. Επίσης μπορεί να σταλούν ηλεκτρονικά μηνύματα διαμαρτυρίας.

Ακόμα και στη μουσική μπορούμε πέραν των τραγουδιών να ευαισθητοποιηθούμε με τους ήχους της ειρήνης και του πολέμου, που μπορούν να μεταβληθούν σε θεατρικό παιχνίδι και θεατρικά δρώμενα, σε κουκλοθέατρο κλπ.

Η δημιουργικότητα όλων μας και η ανταλλαγή των εμπειριών μας μπορούν να πλουτίσουν πολύ περισσότερο τις πρώτες αυτές σκέψεις που παραθέτουμε ως έναυσμα.

ας γίνει η αντίσταση στον πόλεμο αυτό υπόθεση όλων μας

για ένα σχολείο ανοιχτό στη κοινωνία

για μία εκπαίδευση πόλο αντίστασης στην

νέα τάξη πραγμάτων

Α ΛΟΓΟΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Ο παρακάτω λόγος, που εκφωνήθηκε από τη 12χρονη Αμερικανίδα μαθήτρια Charlotte Aldebron σε μια συγκέντρωση στις ΗΠΑ στις 15 Φεβρουαρίου, μπορεί να αξιοποιηθεί στην τάξη.

Όταν οι άνθρωποι σκέφτονται το βομβαρδισμό του Ιράκ, έχουν στο μυαλό τους την εικόνα του Σαντάμ Χουσεΐν με στρατιωτική στολή ή ίσως ένοπλων στρατιωτών με μεγάλα μουστάκια. Όμως, περισσότερα από τα μισά από τα 24 εκατομμύρια του ιρακινού λαού είναι παιδιά κάτω των 15 χρόνων. Αυτό σημαίνει 12 εκατομμύρια παιδιά. Παιδιά σαν και μένα. Εγώ είμαι σχεδόν 13, άρα μερικά είναι λίγο μεγαλύτερα, μερικά αρκετά μικρότερα, μερικά είναι αγόρια, με μαύρα μαλλιά και όχι κόκκινα. Μα είναι παιδιά σαν και μένα. Ρίξτε λοιπόν μια ματιά πάνω μου, μια προσεκτική ματιά. Γιατί είμαι αυτό που θα έπρεπε να έχετε στο μυαλό σας, όταν σκέφτεστε το βομβαρδισμό του Ιράκ. Είμαι αυτό που πρόκειται να καταστρέψετε.

Αν είμαι τυχερή, θα σκοτωθώ αμέσως, σαν τα τριακόσια παιδιά που δολοφονήθηκαν από τις έξυπνες βόμβες σας σε ένα καταφύγιο στη Βαγδάτη στις 16 Φεβρουαρίου του 1991. Η έκρηξη προκάλεσε μια τόσο δυνατή φωτιά, που αποτύπωσε τα περιγράμματα εκείνων των παιδιών και των μητέρων τους στους τοίχους. Μπορείτε ακόμη και σήμερα να ξεκολλήσετε κομμάτια μαυρισμένου δέρματος από τις πέτρες σαν ενθύμια για τη νίκη σας.

Μπορεί όμως να μην είμαι τυχερή και να πεθάνω αργά, σαν τον 14χρονο Αλί Φαϊζάλ, που αυτή τη στιγμή είναι στο θάλαμο των ετοιμοθάνατων του νοσοκομείου παιδών της Βαγδάτης. Έχει κακόηθες καρκινικό λέμφωμα εξαιτίας του απεμπλουτισμένου ουρανίου στα βλήματα του Πολέμου του Κόλπου. Ή ίσως πεθάνω επώδυνα, όπως ο 18μηνος Μουσταφά, του οποίου τα ζωτικά όργανα έχουν καταστραφεί από παράσιτα. Ξέρω ότι είναι δύσκολο να το πιστέψει κανείς, αλλά ο Μουσταφά θα μπορούσε να είχε πλήρως αποθεραπευτεί με ένα φάρμακο αξίας μόλις 25 δολαρίων, που όμως δεν υπάρχει εξαιτίας των οικονομικών κυρώσεών σας.

Ή μπορεί και να μην πεθάνω, αλλά να ζήσω για χρόνια με ψυχολογικές επιπτώσεις που δεν μπορείτε να δείτε από μακριά. Όπως ο Σαλμάν Μοχάμεντ, που ακόμη και τώρα δεν μπορεί να ξεχάσει τον τρόπο που έζησε μαζί με τις μικρές αδελφές του, όταν βομβαρδίσατε το Ιράκ το 1991. Ο πατέρας του Σαλμάν έβαλε όλη την οικογένεια να κοιμάται στο ίδιο δωμάτιο, ώστε να επιζήσουν όλοι μαζί ή να πεθάνουν όλοι μαζί. Ακόμη βλέπει εφιάλτες με σειρήνες αεροπορικών επιδρομών.

Ή μπορεί να χάσω τους γονείς μου, όπως ο Αλί, που ήταν τριών χρόνων όταν δολοφονήσατε τον πατέρα του στον Πόλεμο του Κόλπου. Ο Αλί ξεσκόνιζε για τρία χρόνια καθημερινά τον τάφο του πατέρα του φωνάζοντάς του: «Έλα, μπαμπά, μπορείς να βγεις τώρα, αυτοί που σε έβαλαν εδώ έχουν φύγει». Αλί, κάνεις λάθος λοιπόν. Φαίνεται ότι αυτοί οι άνθρωποι ξανάρχονται.

Ή μπορεί να τα καταφέρω όπως ο Λούε Μαχέντ, που θυμάται ότι ο Πόλεμος του Κόλπου σήμαινε γι' αυτόν ότι δεν ήταν υποχρεωμένος να πηγαίνει σχολείο και ότι μπορούσε να ξενυχτά όσο εκείνος ήθελε. Σήμερα όμως, χωρίς να έχει τελειώσει το σχολείο, προσπαθεί να ζήσει πουλώντας εφημερίδες στους δρόμους.

Φανταστείτε ότι αυτά είναι παιδιά σας, ανιψιές σας, ανιψιοί σας ή γείτονες. Φανταστείτε το γιο σας να κραυγάζει από την οδύνη με ακρωτηριασμένο ένα μέλος του, ενώ ε-

σείς δεν μπορείτε να κάνετε τίποτα για να απαλύνετε τον πόνο του ή να τον βοηθήσετε. Φανταστείτε την κόρη σας να κλαίει κάτω από τα ερείπια ενός κτιρίου που έχει καταρρεύσει, ενώ εσείς δεν μπορείτε να την πλησιάσετε. Φανταστείτε τα παιδιά σας να τριγυρνάνε στους δρόμους, πεινασμένα και μόνα, αφού σας έχουν δει να πεθαίνετε μπροστά στα μάτια τους.

Δεν πρόκειται για περιπετειώδη ταινία, για φανταστική ιστορία ή για βιντεοπαιχνίδι. Είναι πραγματικότητα για τα παιδιά στο Ιράκ. Πρόσφατα, μια διεθνής ομάδα ερευνητών πήγε στο Ιράκ για να εξακριβώσει τι επίδραση έχει στα παιδιά εκεί η πιθανότητα του πολέμου. Τα μισά παιδιά με τα οποία μίλησαν είπαν ότι δεν έβλεπαν κανένα λόγο για να ζουν. Ακόμη και πολύ μικρά παιδιά γνώριζαν για τον πόλεμο και ανησυχούσαν γι' αυτόν. Ένα παιδί 5 χρόνων, ο Ασέμ, τον περιέγραψε με αυτά τα λόγια: «Όπλα και βόμβες, ο αέρας θα είναι κρύος και ζεστός και θα καούμε πάρα πολύ». Ο 10χρονος Αεσάρ είχε ένα μήνυμα για τον πρόεδρο Μπους: «Θέλω να ξέρετε ότι πολλά ιρακινά παιδιά θα πεθάνουν. Θα τα δείτε στην τηλεόραση και θα μετανιώσετε».

Στο σχολείο διδαχτήκαμε να λύνουμε τα προβλήματά μας με τα άλλα παιδιά χωρίς να τα χτυπάμε ή να τα προσβάλλουμε, αλλά συζητώντας και χρησιμοποιώντας μηνύματα που αποκαλύπτουν τι νιώθουμε. Ο σκοπός ενός παρόμοιου μηνύματος είναι να κάνεις τον άλλο να καταλάβει πόσο άσχημα σε έκαναν να νιώσεις οι πράξεις του, ώστε να συμμαριστεί τη θέση σου και να σταματήσει. Θα σας δώσω τώρα ένα τέτοιο μήνυμα.

Εμείς, όπως όλα τα παιδιά του Ιράκ, που περιμένουν αβοήθητα να τους συμβεί το κακό

Εμείς, όπως τα παιδιά όλου του κόσμου, που, χωρίς να συμμετέχουν στη λήψη των αποφάσεων, υφίστανται όλες τις συνέπειες

Εμείς, όπως τα παιδιά που οι φωνές τους είναι πολύ μικρές και βρίσκονται πολύ μακριά για να ακουστούν

Νιώθουμε φόβο, όταν δεν γνωρίζουμε αν θα ζούμε αύριο

Νιώθουμε θυμό, όταν κάποιος άνθρωπος θέλουν να μας σκοτώσουν ή να μας πληγώσουν ή να μας κλέψουν το μέλλον

Νιώθουμε λύπη, επειδή το μόνο που θέλουμε είναι μια μαμά και έναν μπαμπά που να ξέρουμε ότι θα βρίσκονται μαζί μας για πάντα

Τέλος, νιώθουμε μπερδεμένα, επειδή δεν ξέρουμε τι λάθος έχουμε κάνει.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

«Για την άλλη πατρίδα»

Π. Ανδρουτσοπούλου., Πατάκης 1986

«Τα παιδιά της Ειρήνης»

.Γ. Κρόκος , Καμπανάς 1986

« Η Ντιντόν, ο Παβελάκης μου κι εγώ »

Φ. Χατζηγάννα, Καστανιώτης 1990

«Μέσα στις φλόγες»

Διδώ Σωτηρίου , Κέδρος 1993

«Τα τρία παιδιά «

Ι. Ιωαννίδης , Καστανιώτης 1990

«Το Τουρκάκι ,εγώ και το Αραπάκι»

Καραγιάννη –Τόλκα, Καστανιώτης 1995

«Το ρόδο του Αγ. Γεωργίου»

Σέννελ , Πατάκης 1998

«Το διπλό ταξίδι»

Λ. Ψαραύτη, Πατάκης 1995

«Η ζωή εν τάφω»

Στρ. Μυριβήλης, Εστία 1990 επανέκδοση

B. ΓΙΑΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΕΝΑΣ ΠΟΛΕΜΟΣ;

Τα παρασκήνια της αμερικανικής επίθεσης στο Ιράκ το 1991

Τα έξοδα για τον Πόλεμο του Κόλπου

40 δισεκατομμύρια δολάρια

Δηλαδή 42 δισεκατομμύρια ευρώ

Μα ποιος τα πλήρωσε;

Ενστικτωδώς μας έρχεται να πούμε πως τα 40 δις \$ τα πλήρωσαν οι ΗΠΑ.

Αυτό αληθεύει μερικώς: πράγματι...

το 25% των εξόδων πληρώθηκε από τις ΗΠΑ (10 δις \$)

και το 75% των εξόδων πληρώθηκε από τα αραβικά κράτη, συγκεκριμένα από Κουβέιτ και Σαουδική Αραβία (30 δις \$)

Μα πού τα βρήκαν τα χρήματα;

Η τιμή του πετρελαίου πριν από τον πόλεμο ήταν περίπου 15 \$ το βαρέλι...

...αλλά με τον Πόλεμο του Κόλπου ανέβηκε μέχρι τα 42 \$ το βαρέλι, δημιουργώντας ένα επιπλέον κέρδος υπολογιζόμενο γύρω στα 60 δις \$.

Σε ποιον πήγε αυτό το κέρδος;

Στα αραβικά κράτη ισχύει ο νόμος του fifty - fifty: 50% στο εκάστοτε κράτος και 50% στην πολυεθνική που ελέγχει το κοίτασμα. Έτσι έχουμε...

Μα πού τα βρήκαν τα χρήματα;

Καθαρά κέρδη από την αύξηση του πετρελαίου: 60 δις \$,

δηλαδή 30 δις \$ στις πετρελαϊκές εταιρείες

και 30 δις \$ στις κυβερνήσεις των αραβικών κρατών (Κουβέιτ και Σαουδική Αραβία).

Ποιανού είναι οι πετρελαϊκές εταιρείες;

Στη Μέση Ανατολή η εξόρυξη και το εμπόριο του πετρελαίου είναι κυριολεκτικά στα χέρια των 7 αδελφών (Shell, Tamoil, Esso...), όλες αμερικάνικες, από τις οποίες 5 είναι κρατικές.

Άρα από τα 30 δις \$

περίπου 21 \$ στο αμερικανικό κράτος

και περίπου 9 δις \$ σε Αμερικανούς ιδιώτες.

Ας κάνουμε λίγους λογαριασμούς...

	Έξοδα πολέμου	Κέρδος από την αύξηση του πετρελαίου	Κέρδη ή ζημιές
Αραβικά κράτη	30 δις \$	30 δις \$	0
Κυβέρνηση ΗΠΑ	10 δις \$	21 δις \$	Κέρδος 11 δις \$
Ιδιώτες ΗΠΑ	0	9 δις \$	Κέρδος 9 δις \$

Τώρα όλα είναι ξεκάθαρα... Οι ΗΠΑ κέρδισαν 20 δις \$ από τον πόλεμο! Δεν ελευθέρωσαν το Κουβέιτ... ήθελαν μόνο να φάνε το "τυρί"!

Όμως δεν τελειώσαμε ακόμα...

Τελικά ποιος πλήρωσε τον πόλεμο του '91 στο Ιράκ;

Αυτοί που χρησιμοποιούν το πετρέλαιο...

δηλαδή ΕΜΕΙΣ!

Δηλαδή οι ΗΠΑ από την αύξηση της τιμής του πετρελαίου και από τα κέρδη από το οπλικό σύστημα κέρδισαν...

11 δις \$ άμεσα

και 49 δις \$ από το οπλικό σύστημα.

Όμως δεν τελειώσαμε ακόμα...

Πού πήγαν τα 40 δις \$ που ξοδεύτηκαν για τον πόλεμο;

Στην πολεμική βιομηχανία, που, εντελώς τυχαία, είναι όλη σχεδόν αμερικάνικη!

Τελευταίοι συλλογισμοί...

Είναι εύκολο να υποθέσουμε πως ο Πόλεμος του Κόλπου, το 1991, έγινε μόνο και μόνο γι' αυτά τα οικονομικά αίτια, και όχι για κάποιο “ανθρωπιστικό” σκοπό ή για το “δικαίωμα της ελευθερίας”.

Τώρα όμως είναι εύκολο να καταλάβουμε άλλα δυο επίκαιρα γεγονότα:

το γιατί του πολέμου στο Αφγανιστάν και του καινούργιου πολέμου στο Ιράκ.

Ο πόλεμος στο Αφγανιστάν είχε ως κύριο σκοπό την ίδρυση μιας υποχείριας κυβέρνησης, που θα ήταν σύμφωνη με την κατασκευή ενός πετρελαιοαγωγού (αμερικάνικης ιδιοκτησίας) μήκους 2.500 χμ. που θα διέσχιζε το έδαφός του.

Αυτός ο πετρελαιοαγωγός, στρατηγικής σημασίας, έχει ως μοναδική εναλλακτική λύση την κατασκευή ενός άλλου πετρελαιοαγωγού, μήκους 5.500 χμ., πολύ πιο ακριβού στην κατασκευή και στη συντήρηση, λόγω των φόρων που θα επέβαλλαν στις ΗΠΑ τα κράτη που θα τους διέσχιζε.

Πολύ πιο εύκολο λοιπόν να κάνεις “σκόνη” μια χώρα ήδη βασανισμένη από έναν 30χρονο πόλεμο και να την κάνεις “παράρτημα”, με τη δυνατότητα της κατασκευής και της διαχείρισης του πετρελαιοαγωγού από τον πιο σύντομο δρόμο με όλη την άνεση.

Για να καταλάβουμε πώς ο Μπους θέλει να επιτεθεί και πάλι στο Ιράκ, πρέπει να ξέρουμε πως οι ΗΠΑ “πλέουν” μαζί με τους κυριότερους προμηθευτές πετρελαίου της Μέσης Ανατολής: τη Σαουδική Αραβία.

Η ρήξη γίνεται αγιάτρευτη, διότι η Σαουδική Αραβία είναι ένα από τα αναμεμειγμένα με την τρομοκρατία του Μπιν Λάντεν, κράτη και διότι η διεθνής κοινή γνώμη αντιτίθεται σε αυτό το κράτος λόγω της έλλειψης σεβασμού στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Για την κυβέρνηση Μπους δημιουργήθηκε λοιπόν ένας στόχος: η εύρεση ενός εναλλακτικού πετρελαϊκού προμηθευτή, εκτός από τη Σαουδική Αραβία, στη Μέση Ανατολή.

Ο πιο εύκολος τρόπος, φυσικά, είναι ένας πόλεμος στο Ιράκ και η ίδρυση μιας κυβέρνησης - “μαριονέτας” υπό την ηγεμονία των ΗΠΑ.

Η ερώτηση που μας έρχεται αυθόρμητα είναι: γιατί το Ιράκ;

Για 3 απλούς λόγους:

- Είναι μια χώρα που δεν μπορεί να αμυνθεί (η φτώχεια προερχόμενη από το εμπάργκο θανατώνει λόγω υποσιτισμού δεκάδες χιλιάδες μωρά το χρόνο).
- Το Ιράκ προσφέρεται για μια εύκολη δικαιολογία (η παρουσία ανύπαρκτων όπλων μαζικής καταστροφής, που φτιάχνονται μόνο με την υψηλή τεχνολογία και ξοδεύοντας πολλά χρήματα, δυο πράγματα που το Ιράκ δεν διαθέτει), για να δικαιολογήσουν την επίθεση στη διεθνή κοινότητα, που δεν γνωρίζει τίποτα για τον έλεγχο των πετρελαϊκών κοιτασμάτων.
- Μέχρι στιγμής το Ιράκ δεν έχει την υπεράσπιση κανενός ισχυρού κράτους, που να είναι σε θέση να αντισταθεί αποφασιστικά σε μια αμερικάνικη εχθρική απειλή.

(Πολυτεχνείο του Μιλάνου)

Γ. ΜΥΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΨΕΜΑΤΑ

Με βάση τα παρακάτω στοιχεία, που αντλήθηκαν από την εφημερίδα *Ελευθεροτυπία* (8/2/03) και την αμερικανική επιθεώρηση *Rethinking Schools*, μπορούμε να διατυπώσουμε ερωτήματα και να προκαλέσουμε συζήτηση μέσα στην τάξη.

- Ποιο ποσοστό του παγκόσμιου πληθυσμού βρίσκεται στις ΗΠΑ; *Το 6%.*
- Ποιο ποσοστό του παγκόσμιου πλούτου βρίσκεται στις ΗΠΑ; *Το 50%.*
- Ποια χώρα έχει τα μεγαλύτερα αποθέματα πετρελαίου; *Η Σαουδική Αραβία.*
- Ποια χώρα είναι δεύτερη σε αποθέματα πετρελαίου; *Το Ιράκ.*
- Ποιο ποσοστό των παγκόσμιων στρατιωτικών δαπανών δαπανάται από τις ΗΠΑ; *Το 50%.*
- Ποιο ποσοστό των στρατιωτικών δαπανών των ΗΠΑ θα αρκούσε για να θρέψει όλους τους κατοίκους της Γης; *Μόλις το 10%.*
- Πόσοι άνθρωποι σκοτώθηκαν σε πολέμους από τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο μέχρι σήμερα; *86 εκατομμύρια.*
- Πόσοι άμαχοι πολίτες έχασαν τη ζωή τους στον πρώτο Πόλεμο του Κόλπου; *35.000.*
- Πόσοι Ιρακινοί σκοτώθηκαν συνολικά κατά τον πρώτο Πόλεμο του Κόλπου; *100.000.*
- Πόσοι στρατιώτες των ΗΠΑ σκοτώθηκαν κατά τον πρώτο Πόλεμο του Κόλπου; *148.*
- Πόσοι υποχωρούντες Ιρακινοί στρατιώτες θάφτηκαν ζωντανοί από αμερικανικά τανκς με ειδικές σχάρες σαν άλετρα εφαρμοσμένες μπροστά στα άρματα μάχης; *6.000.*
- Πόσοι Ιρακινοί υπολογίζεται ότι έχουν πεθάνει εξαιτίας των οικονομικών κυρώσεων από το 1992; *Πάνω από 1 εκατομμύριο.*
- Πόσα μικρά παιδιά, κάτω των πέντε ετών, έχουν πεθάνει στο Ιράκ εξαιτίας των κυρώσεων, κατά την UNICEF; *500.000.*
- Πόσοι τόνοι απεμπλουτισμένου ουρανίου αφέθηκαν από τον αμερικανικό στρατό πίσω στο Ιράκ και το Κουβέιτ μετά τον πόλεμο στον Κόλπο; *40 τόνοι.*
- Πόση ήταν, σύμφωνα με τον ΟΗΕ, η αύξηση των κρουσμάτων καρκίνου στο Ιράκ μεταξύ 1991 και 1994; *700%.*
- Πόσοι άμαχοι πολίτες προβλέπεται από το ίδιο το Πεντάγωνο να σκοτωθούν κατά τη διάρκεια των στρατιωτικών επιχειρήσεων στο Ιράκ; *10.000.*
- Ποιο ποσοστό αυτών θα είναι παιδιά; *Πάνω από το 50%.*
- Πόσες ημέρες αναμένεται να χρειαστούν ώστε οι κάτοικοι της Βαγδάτης “να εξαντληθούν σωματικά, συναισθηματικά και ψυχολογικά”; *2-5.*
- Ποιος ήταν ο ρυθμός της παιδικής θνησιμότητας στο Ιράκ (ανά 1000 γεννήσεις) το 1989, πριν από τον πόλεμο και την επιβολή των οικονομικών κυρώσεων; *38 τοις χιλίοις.*
- Ποιος ήταν ο ρυθμός της παιδικής θνησιμότητας στο Ιράκ (ανά 1000 γεννήσεις) το 1999; *131 τοις χιλίοις, δηλαδή τρεισήμισι φορές πάνω.*
- Πόσες χώρες είναι γνωστό ότι έχουν πυρηνικά όπλα; *8.*
- Πόσες πυρηνικές κεφαλές διαθέτει το Ιράκ; *Καμία.*
- Πόσες πυρηνικές κεφαλές διαθέτουν οι ΗΠΑ; *Περισσότερες από 10.000.*
- Ποια είναι η μοναδική χώρα στον κόσμο που έχει χρησιμοποιήσει πυρηνικά όπλα; *Οι ΗΠΑ.*
- Πόσες πυρηνικές κεφαλές διαθέτει το Ισραήλ; *Περισσότερες από 400.*
- Έχει επιτρέψει ποτέ το Ισραήλ ελέγχους από τον ΟΗΕ; *Όχι.*

Α. ΑΝΤΙΠΟΛΕΜΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

There is always
someone somewhere
kissing the bullet

Πάντα υπάρχει κάποιος κάπου
που φιλάει τη σφαίρα

War?
And what do I think?
Does it matter?
Do what you will...
But please don't kill
My sister
That lives
Just south west
Of the Tigris River.

Πόλεμος;
Και τι νομίζω;
Έχει σημασία;
Κάνε ό,τι θέλεις...
Αλλά σε παρακαλώ μη σκοτώ-
σεις
Την αδελφή μου
Που ζει
Ακριβώς νοτιοδυτικά
του ποταμού Τίγρη.

*Alex Adams, 8 ετών
από τις ΗΠΑ*

America winning Η Αμερική νικά

Bombs falling
children dying
parents crying
America winning.

Οι βόμβες πέφτουν
τα παιδιά πεθαίνουν
οι γονείς κλαίνε
η Αμερική νικά.

Bush laughing
oil flowing
stocks rising
America winning.

Ο Μπους γελά
το πετρέλαιο ρέει
οι μετοχές ανεβαίνουν
η Αμερική νικά.

Saddam hiding
millions fleeing
blood flowing
America winning.
Good overcoming
evil losing
killing killing
America winning.

Ο Σαντάμ κρύβεται
εκατομμύρια τρέπονται σε φυγή
το αίμα ρέει
η Αμερική νικά.
Το καλό νικά
το κακό χάνει
σκοτώνουν σκοτώνουν
η Αμερική νικά.

*A.C.N. Jagernauth
από τον Καναδά*

Η ποίηση από την ίδια της τη φύση είναι ενάντια στον πόλεμο, αφού εκφράζει ανάγκη επικοινωνίας και επαφής των ανθρώπων. Σε όποια φόρμα, σε όποια γλώσσα και αν βρίσκεται, όσο γλυκιά, όσο αμείλικτη, όσο καταγγελτική και αν είναι, διατηρεί τη δυνατότητα να λέει πολλές αλήθειες με λίγα λόγια...

✓ Μια πολύ καλή συλλογή με ποιήματα και τραγούδια αντιπολεμικά και φιλειρηνικά υπάρχει στο βιβλίο της **Βασιλικής Κυριοπούλου: «Βοήθημα για σχολικές γιορτές», των εκδόσεων Ντουντούμη.**

Όλοι οι έλληνες ποιητές έχουν ποιήματα με έντονο αντιπολεμικό περιεχόμενο. Εμείς προτείνουμε επιπλέον κάποια ποιήματα, χωρίς να έχουμε ψάξει ιδιαίτερα.

✓ Τα ποιήματα «Μιλώ» και «Πόλεμος», του **Μανόλη Αναγνωστάκη**, από τη συλλογή *Ποιήματα 1941 – 1971, εκδόσεις Στιγμή.*

✓ Το ποίημα «Αν θες να λέγεσαι άνθρωπος», του **Τάσου Λειβαδίτη**, υπάρχει στη συλλογή που προαναφέραμε.

- ✓ Από τις συλλογές του **Ρίτσου**, «Επιτάφιος» και «Καπνισμένο τσουκάλι»
- ✓ Τα ποιήματα του **Μπ. Μπρεχτ** : «Στους Γερμανούς φαντάρους του Ανατολικού Μετώπου», «Γερμανικό εγχειρίδιο πολέμου», «Ο θεός του πολέμου», Από τις Συλλογές των εκδόσεων *Θεμέλιο και Σύγχρονη Εποχή*
- ✓ Τα ποιήματα του Κ. Βάρναλη «Παλιολαός», «Η μπαλάντα του κυρ Μέντιου», από τα **Ποιητικά των εκδόσεων Κέδρος**, *μπορούν να αξιοποιηθούν.*

Εγκώμιο στο Μαχαίρωμα

1

Αρχίζει ο πόλεμος, οι κυρίαρχοι
Τον διεξάγουν. Εσείς
Πολεμάτε. Στα χαρακώματα μέσα
Πολεμάτε. Μέρα και νύχτα μέσα στα
Εργοστάσια των πυρομαχικών, στο αλέ-
τρι, στον πίνακα διανομής
και στο σχεδιαστήριο.

Στο κοπάδι τις γελάδες και στη ραφτο-
μηχανή
Πολεμάτε. Πιστεύετε
Ότι ο πόλεμος είναι δικός σας
Ότι υπερασπίζετε την ύπαρξή σας
Και προετοιμάζετε για τους εαυτούς σας
ένα μέλλον καλύτερο.

Μπροστά στα μάτια σας στέκει ο ε-
χτρός.

Πιστεύετε ότι ο πόλεμος είναι δικός σας.

2

Τώρα έφτασε ο πόλεμος στο πιο ματο-
βαμμένο του σημείο.

Σ' άλυτο σφιχταγκάλιασμα είσαστε δε-
μένοι

Εργάτες ενάντια σ' εργάτες.

Οι μάχες του πολέμου

Σας κάνουν να ξεχνάτε τις μάχες της ει-
ρήνης.

Οι οργανώσεις σας, με χίλιους κόπους
οικοδομημένες

Με τις δεκάρες της στέρησης, έχουν
Συντριβεί. Πλάι-πλάι

Πολεμάτε με τον ταξικό εχτρό. Οι ε-
μπειρίες σας

Φαίνεται να' χουν ξεχαστεί, και ξεχα-
σμένος φαίνεται να' ναι

Ο αγώνας για τη σούπα.

3

Σαν φτάσει ο πόλεμος στο πιο ματοβαμ-
μένο του σημείο
Τελειώνει η σούπα.

4

Ακόμα συνεχίζετε να πολεμάτε στον
ηρωικό αγώνα. Ακόμα ακούτε
Από πίσω σας τις διαταγές των κυρίαρ-
χων, μα

Η σούπα έχει τελειώσει κιόλας.

Η νίκη γνέφει. Στον επιζώντα

Είναι κοντά το ευτυχισμένο τέλος, μα

Η σούπα τελειώνει.

5

Σαν τελειώσει η σούπα

Διαλύονται οι ελπίδες σας. Αρχίζει η
αμφιβολία. Σύντομα

Θα το μάθετε: ο πόλεμος

Δεν είναι πόλεμος δικός σας. Πίσω σας
θα διακρίνετε

Να στέκει ο πραγματικός εχτρός.

Τα όπλα σας στρέφετε:

Αρχίζει ο αγώνας για τη σούπα.

*Μπέρτολ Μπρεχτ
1931*

Μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν πίνακες και σχέδια του Γερμανού ζωγράφου **George Grosz**, που ανήκει στη γενιά του μεσοπολέμου. Μπορείτε να βρείτε σχέδιά του σερφάρο-
ντας με το όνομά του στο διαδίκτυο.

E. ANTIΠΟΛΕΜΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ένα μεγάλο πλήθος τραγουδιών μπορεί να βρει κανείς στην ελληνική δισκογραφία. Παραθέτουμε τίτλους και δημιουργούς, έτσι ώστε να υπάρχει δυνατότητα εύρεσης. Άλλα τραγούδια είναι αντιπολεμικά και άλλα είναι φιλειρηνικά

Βιετνάμ γιε γιε	Σαββόπουλος, Το φορτηγό
Σατυρικόν (Για λόγους ανωτέρας βίας)	Σαββόπουλος, 10 χρόνια κομμάτια
Του 'παν θα βάλεις το χακί	Μ. Λοΐζος, Τραγούδια του δρόμου
Τα πολυβόλα σωπάσαν	Μ. Λοΐζος, Τραγούδια του δρόμου
Ο Γ' παγκόσμιος	Μ. Λοΐζος, Τραγούδια του δρόμου
Ο Τζο ο λοχίας	Μ. Λοΐζος, Νέγρικα
Γράμματα στην αγαπημένη	Μ. Λοΐζος, ομώνυμος δίσκος
Μπήκαν στην πόλη οι οχτροί	Μαρκόπουλος, 30 επιτυχίες 1970 - 1980
Το τραγούδι της ειρήνης	Μαρκόπουλος, Παράθυρο στη Μεσόγειο
Το έπος του Σεΐχη Μπεντρεντίν	Θ. Μικρούτσικος, Πολιτικά Τραγούδια
Φασισμός	Θ. Μικρούτσικος, Τραγούδια της λευτεριάς
Κι ήθελε ακόμη	Θ. Μικρούτσικος, Τραγούδια της λευτεριάς
Τούτες τις μέρες	Λεοντής, Καπνισμένο τσουκάλι
Αύριο μπορεί να μας σκοτώσουν	Λεοντής, Καπνισμένο τσουκάλι
Επιδρομή στον Πειραιά	Νταλάρας, Ρεμπέτικα της Κατοχής
Οι νεκροί	Σπανός, Γ' Ανθολογία
Τώρα, τώρα (Όπως και να 'ναι ο κόσμος)	Παπακωνσταντίνου, από τον δίσκο με το όνομά του
Ευχαριστώ τη ζωή	Φαραντούρη, Τραγούδια διαμαρτυρίας
Το πέρασμα του Έβρου	Φαραντούρη, Τραγούδια διαμαρτυρίας
Γυρίζω τις πλάτες μου στο μέλλον	Τσακνής, Φταίνε τα τραγούδια
Η μπαλάντα του νεκρού στρατιώτη	Milva
How many	Bob Dylan, Blowing the wing
The unknown soldier	Doors, Waiting for the sun
Imagine	Lenon,
Τα παιδιά ζωγραφίζουν	Τσανακλίδου, Χωρίς ταυτότητα
Για τους κακούς (Για μικρά παιδιά)	Τανάγρη, Στον κήπο
4 στρατηγοί	Χατζηδάκις, Κύκλος με την κιμωλία
Μια φορά κι έναν καιρό	Χατζηδάκις, Κύκλος με την κιμωλία

<p>Imagine Imagine there's no heaven It's easy if you try No hell below us Above us only sky Imagine all the people Living for today...</p> <p>Imagine there's no countries It isn't hard to do</p>	<p>Φαντάσου Φαντάσου να μην υπάρχει παράδεισος είναι εύκολο αν προσπαθήσεις ούτε κόλαση κάτω από τα πόδια μας και πάνω μας μόνο ο ουρανός φαντάσου όλοι οι άνθρωποι να ζούνε μόνο για το σήμερα...</p> <p>Φαντάσου να μην υπάρχουν κράτη δεν είναι δα και δύσκολο</p>	<p>4 στρατηγοί Τέσσερις στρατηγοί κινάν και παν για πόλεμο στο μακρινό το Ιράν. Ο πρώτος από πόλεμο δεν κάτεχε, ο δεύτερος τις κακουχίες δεν άντεχε, ο τρίτος ήταν υποκείμενο γελοίο κι ο τέταρτος φοβότανε το κρύο Τέσσερις στρατηγοί κινάν και παν αλλά δεν φτάνουνε ποτέ στο Ιράν Ο πρώτος από πόλεμο δεν κάτεχε, ο δεύτερος τις κακουχίες δεν άντεχε,</p>
---	--	---

<p>Nothing to kill or die for And no religion too Imagine all the people Living life in peace... Imagine no possessions I wonder if you can No need for greed or hunger A brotherhood of man Imagine all the people Sharing all the world... You may say I'm a dreamer But I'm not the only one I hope someday you'll join us And the world will be as one John Lenon</p>	<p>καμιά αιτία για να σκοτώσεις ή να σκοτωθείς και καμιά θρησκεία φαντάσου όλοι οι άνθρωποι να ζουν ειρηνικά... Φαντάσου να μην υπάρχουν ιδιοκτησίες αναρωτιέμαι αν μπορείς καμιά ανάγκη για απληστία ή για φτώχεια μια αδελφότητα ανθρώπων φαντάσου όλους τους ανθρώ- πους να μοιράζονται τον κόσμο... Μπορεί να λες ότι είμαι ένας ονειροπόλος αλλά δεν είμαι ο μόνος ελπίζω μια μέρα να έρθεις κι εσύ μαζί μας κι ο κόσμος να γίνει ένας.</p>	<p>ντεχε, ο τρίτος ήταν υποκείμενο γελοίο κι ο τέταρτος φοβότανε το κρύο Τέσσερις στρατηγοί κινάν και παν αλλά δεν φτάνουνε ποτέ στο Ιράν Μουσική : Μ. Χατζιδάκις Ποίηση : Μπέρτολτ Μπρεχτ από τον ΚΥΚΛΟ ΜΕ ΤΗΝ ΚΙ- ΜΩΛΙΑ ελεύθερη απόδοση : Οδυσσέας Ελύτης τραγουδι : Σ. Σακάς</p>
--	--	---

Στ. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

- ✓ www.rethinkingschools.org. Αμερικανικό εκπαιδευτικό περιοδικό με πλούσιο υλικό για αντιπολεμικές δραστηριότητες στην τάξη.
- ✓ www.poetsagainstwar.org.uk. Ποιήματα κατά του πολέμου από ανθρώπους κάθε ηλικίας και εθνικότητας.
- ✓ www.nthposition.com/100poets0.pdf. Όλα τα ποιήματα των 100 ποιητών κατά του πολέμου σε e-book.
- ✓ www.nationalphilistine.com. Πρόσφατες ασπρόμαυρες και έγχρωμες φωτογραφίες του ιρακινού λαού, που χαιρέται την καθημερινότητά του λίγο πριν τη συμφορά.
- ✓ www.distanceeddesign.com/iraq
- ✓ επίσης και στο site των ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ: www.paremvasis.gr

Ζ. ΘΕΑΤΡΟ και ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Από το βιβλίο του Δημήτρη Ποταμίτη: «Ιστορίες του παππού Αριστοφάνη», εκδόσεις Ντουντούμη:

- ✓ Ειρήνη
- ✓ Αχαρνείς
- ✓ Λυσιστράτη
- ✓ «Το κανόνι της Ειρήνης», (κουκλοθέατρο για το νηπιαγωγείο) , Χατόγλου
- ✓ «Αποκάλυψη τώρα»
- ✓ «Λεπτή κόκκινη γραμμή»
- ✓ «Ο Τζόνυ πήρε το όπλο του»
- ✓ Ακήρυχτος πόλεμος